

**Міністерство освіти і науки України
Полтавська державна аграрна академія**

II Всеукраїнська науково-практична конференція

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ**

(4 грудня 2019 р.)

м. Полтава 2019

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

УДК 33: 167.1
А 43

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 3 від 19.11.2019 р.).

Редакційна колегія:

- **Аранчій В.І.**, кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавської державної аграрної академії, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Дорогань-Писаренко Л.О.**, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Плаксієнко В.Я.**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку;
- **Томілін О.О.**, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів і кредиту;
- **Писаренко В.П.**, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування;
- **Рудич А.І.**, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічної теорії та економічних досліджень;
- **Єгорова О.В.**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень.

Актуальні питання сучасної економічної науки: зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. (4 грудня 2019 р., Полтава). Полтава, 2019. 515 с.

До збірника матеріалів науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної економічної науки» ввійшли результати міждисциплінарних теоретичних та прикладних досліджень актуальних проблем вітчизняної економіки.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

© Колектив авторів
© Полтавська державна аграрна академія, кафедра економічної теорії та економічних досліджень

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

Список використаних джерел

1. Дієсперов В. С. Економіка сільськогосподарської праці : монографія. Київ : ІАЕ УААН, 2004. 487 с.
2. Лега О. В., Кириченко В. П. Організація статистичного спостереження виробництва продукції молочного скотарства. *Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю*: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції. Полтава : ПДАА, 2017. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/1335/1/Лега_Кириченко_тези.pdf (дата звернення 06.11.2019).
3. Державна служба статистики. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/cg.htm (дата звернення 06.11.2019).

ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Каленчук Ю.В.,

здобувач вищої освіти ОПП Облік і оподаткування
спеціальність 071 Облік і оподаткування СВО Бакалавр

Шило А.В.,

здобувач вищої освіти ОПП Облік і оподаткування
спеціальність 071 Облік і оподаткування СВО Магістр

Полтавська державна аграрна академія

Науковий керівник: Прийдак Т.Б., к.е.н.,

доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Вагому частку в активах підприємств різних форм власності займають запаси, від правильної оцінки та відображення в обліку яких залежать показники фінансового стану підприємства, на підставі яких приймаються управлінські рішення. важливим етапом у діяльності кожного підприємства є етап забезпечення виробничими запасами.

Розвитком підходів, щодо актуальних питань бухгалтерського обліку виробничих запасів зробили відомі науковці, такі як А. В. Алексеева, М. В. Єрмолаєва, Т. В. Божидарнік, Ф. Ф. Бутинець, О. В. Болдуєва, М. В. Кужельний, В. Г. Лінник, О. В. Лега, Т. Г. Маренич, Л. В. Нападовська, В. Я. Плаксієнко, О. М. Рибалко, І. М. Ткачук, В. І. Янчук і т.д. Їх числа зарубіжних дослідників необхідно виділити наукові роботи таких вчених, як: Ж. Ришар, Девід А. Акер, К. Друрі, Б. Нидлз і ін.

Виробничі запаси – це важлива економічна та облікова категорія, невід’ємна умова функціонування будь-якого підприємства. Термін «запаси» у вітчизняній літературі з’явився із затвердженням П(С)БО.

Згідно з положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» запаси – це активи, які утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством [1].

Запаси є одним з основних елементів життєдіяльності підприємства, саме запаси в кінцевому підсумку є джерелом отримання доходів і потенційного прибутку організації. При відпуску запасів у виробництво, продажу та іншому вибутті згідно п. 16 П(С)БО 9 «Запаси» їх оцінка здійснюється за одним з таких методів: ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів; середньозваженої собівартості; собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО); нормативних затрат; ціни продажу [1].

Відповідно до Інструкції «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» для обліку запасів призначений 2-й клас Плану рахунків, який має назву «Запаси» [2].

Рахунок 20 «Виробничі запаси» призначено для узагальнення інформації про наявність і рух належних підприємству запасів сировини і матеріалів, будівельних матеріалів, запасних частин, матеріалів сільськогосподарського призначення, палива, тари й тарних матеріалів, відходів основного виробництва (табл. 1).

Таблиця 1

Відображення в обліку операцій з надходження виробничих запасів

Первинний документ	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки		Сума, тис. грн
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
Картка складського обліку	Переведено виробничі запаси з однієї категорії до іншої	20	20	2100
Накладна на внутрішнє переміщення	Оприбутковані запаси (повернуті з виробництва) виготовлені власними силами	20	23	6145
Довідка бухгалтерії	Суму браку зменшено на вартість відходів від бракованої продукції, яка переводиться до складу виробничих запасів	20	24	300
Картка складського обліку	Переведено до складу запасів активи, що були придбані як товар для продажу	20	28	805
Платіжне доручення	Оплачено витрати на транспортування виробничих запасів, що надійшли	20	311	110
Накладна	Відображено надходження виробничих запасів в рахунок погашення дебіторської заборгованості	20	37	125
Накладна, авансовий звіт	Оприбутковано запаси, придбані підзвітною особою за грошові кошти	20	372	805
Акт приймання матеріалів	Оприбутковано виробничі запаси як внесок до статутного капіталу	20	40, 46	1000

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

Продовж. табл. 1

1	2	3	4	5
Накладна	Оприбутковані виробничі запаси, що надійшли від постачальника	20	631	28500
Довідка бухгалтерії	Відображено включення до первісної вартості придбаних виробничих запасів суми непрямих податків, які не відшкодовуються підприємству	20	64	164
Акт приймання матеріалів	Оприбутковано безоплатно одержані виробничі запаси	20	719	72

По дебету рахунка 20 «Виробничі запаси» та його субрахунків відображають надходження відповідних запасів на підприємство та збільшення їх вартості в результаті дооцінки, по кредиту – витрати на виробництво, відпуск в переробку, на сторону, а також зменшення вартості запасів внаслідок уцінки [2]. Аналітичний облік виробничих запасів ведеться в розрізі їх найменувань або однорідних груп.

Запаси зараховується на баланс за первісною вартістю. У подальшому такі активи на дату балансу повинні відображатись за найменшою з двох оцінок. Оскільки на дату балансу треба визначити найменшу з двох оцінок, першим етапом переоцінки запасів завжди буде уцінка запасів. Отже, підставою для уцінки запасів є втрата первісно очікуваної економічної вигоди, пов'язаної з їх використанням. Підприємство може провести уцінку товару на будь яку дату. Якщо ж на дату балансу чиста вартість реалізації зміниться то переоцінку треба провести ще раз. Стосовно періодичності і порядку проведення переоцінки рекомендуємо закріпити у наказі про облікову політику досліджуваного підприємства. Схема переоцінки виробничих запасів представлено на рис. 1.

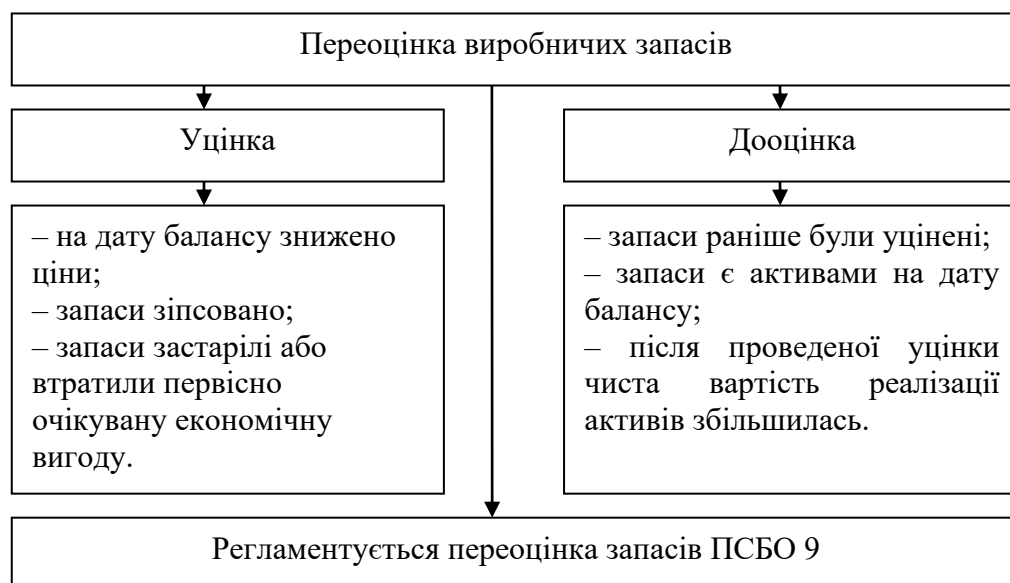

Рис. 1. Схема переоцінки виробничих запасів

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:
матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції*

Є важливий момент при дооцінці виробничих запасів про який потрібно пам'ятати, що сума дооцінки вартості запасів не може перевищувати суму попереднього зменшення (тобто уцінки цих запасів) їх вартості.

Найбільш важливого і значною частиною активів підприємства є запаси вони займають особливе місце у складі майна та домінуючі позиції у структурі витрат підприємств різних сфер діяльності. Ефективність господарської діяльності підприємств в значній мірі залежить від оцінки та раціонального використання виробничих запасів.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-IX від 16 липня 1999 р. Верховна Рада України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/site2/p_bills_stand_laws (дата звернення 28.09.2019).

2. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. №291. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>. (дата звернення 23.02.2019).

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України № 181 від 28 липня 2000 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>. (дата звернення 28.09.2019).

4. Скуміна А. В., Ломака К. В., Ангелова О. С. Проблеми обліку виробничих запасів на сільськогосподарських підприємствах та напрями їх вирішення. *Агросвіт*. 2011. № 24. С. 84-86.

5. Чакалова Н. С. Розробка робочих документів для проведення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на промислових підприємствах *Агросвіт*. 2018. № 22. С. 81-90.

**ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ
ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

Каленчук Ю. В., Крайник В. Г.,

здобувачі СВО бакалавр за ОПП Облік і оподаткування

Полтавська державна аграрна академія

Науковий керівник: Канцедал Н. А., к.е.н., доцент,

доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Запаси на підприємствах становлять значну частку в активах балансу, тому від їх правильної оцінки та обліку залежать показники фінансового стану, на підставі яких приймаються управлінські рішення. На сьогодні управління запасами відіграє велику роль на кожному підприємстві, є складовою обліку і контролю за центрами відповідальності [5, с. 215]. Це створює передумови до розробки й впровадження нових облікових методик, що враховують